

Guía Docente				
Datos Identificativos			2023/24	
Asignatura (*)	Contabilidade Sectorial		Código	611506006
Titulación	Mestrado Universitario en Contabilidade Superior e Auditoría de Contas (2013)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuadrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	González García, Isaías	Correo electrónico	isaias.gonzalezg@udc.es	
Profesorado	Andrade Calvo, José Manuel	Correo electrónico	j.manuel.andrade@udc.es	
	González García, Isaías		isaias.gonzalezg@udc.es	
	Rodríguez Sánchez, Carlos Enrique		carlos.rodriguez.sanchez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Ten por obxecto coñecer as normas de información financeira de sectores específicos, tales como as entidades financeiras e de seguros, as entidades sen fin de lucro e as entidades do sector público. Así mesmo, analizaranse as particularidades que presenta a supervisión e formulación das contas anuais nun proceso tan particular como o concurso de acredores.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer as normas vixentes de información financeira en España.
A2	Coñecer as normas vixentes de información financeira no ámbito internacional.
A5	Saber obter unha adecuada comprensión do negocio da entidade auditada, do sector no que ésta opera e a natureza das súas transaccións.
A6	Saber medir e analizar a orixe dos custos e os rendementos obtidos pola entidade auditada.
A7	Saber valorar a partir dos rexistros relevantes de información financeira, a situación e previsible evolución dunha empresa.
A9	Saber documentar os procedementos e principios contables que sigue a entidade así como os sistemas contables utilizados para registrar as súas transaccións.
A12	Saber obter unha base de xuízo razoable sobre as contas anuais individuais e consolidadas e expresar unha opinión respecto das mesmas no informe de auditoría, conforme á normativa vixente.
B1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero.
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
B12	
C2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
C3	Que os alumnos sexan capaces de integrar o coñecemento e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir de información que, incompleta ou limitada, inclúe reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
C4	Que os alumnos saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e os motivos fundamentais que os sustentan a un público especializado e non especializado de forma clara e inequívoca.
C5	Que os estudantes teñan as destrezas de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de maneira que sexa autodirixida ou autónoma.
C8	Compromiso ético e moral coa sociedade analizados, ademáis, desde unha perspectiva solidaria.
C9	Capacidade de resolución de problemas.

C11	Desenvolvemento dun espírito crítico lóxico e creativo.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer as regras de información financeira de sectores específicos, como as aplicables a entidades financeiras e de seguros, entidades sen ánimo de lucro e outras regulacións sectoriais non abordadas noutras materias.	AP1 AP2 AP9		CP5 CP8 CP11
Coñecer as regras de información financeira do sector público.	AP5 AP6 AP7 AP12		CP9
Capacidade para interpretar estándares de información financeira sectorial, para interpretar correctamente os estados financeiros das entidades afectadas por estes marcos reguladores específicos.	AP5 AP6 AP7 AP12	BP1 BP10 BP12	CP2 CP3 CP4 CP9
Valorar as particularidades das entidades sometidas a normas específicas de información financeira, que xustifican un tratamento diferente da representación e comunicación das súas operacións.		BP1 BP4 BP8 BP10	CP2 CP3 CP4 CP8 CP11

Contidos	
Temas	Subtemas
A.- Normas de información financeira das entidades financeiras e de seguros B.- Aspectos contables do concurso de acredores C.- Normas de información financeira das entidades sen ánimo de lucro D.- Normas de información financeira das entidades do sector público estatal, autonómico e local	A detallar en clase.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 B1 B4 B10 B12 B8 C2 C3 C4 C5 C8 C11	4	4	8
Solución de problemas	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 C2 C3 C4 C9 C11	14	56	70
Proba mixta	A1 A2 A6 A7 A9 A12 B1 C2 C3 C4 C9	3	15	18
Sesión maxistral	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 B4 B10 B8 C2 C3 C8 C11	25	25	50
Análise de fontes documentais	A1 A2 A7 A9 A12 B10 B12 B8 C5	1	2	3

Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Debates sobre cuestións formuladas polo profesor.
Solución de problemas	Suposicións prácticas sobre o programa da materia.
Proba mixta	Exame teórico-práctico sobre o contido da materia.
Sesión maxistral	Explicacións teóricas e prácticas do programa da materia.
Análise de fontes documentais	Análise de fontes documentais de carácter normativo e doutrinario.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Solución de problemas	Titorías para axudar a resolver problemas. Para os estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica de exención de asistencia, ao comezo do curso acordarase un horario específico de titorías compatible coa súa dedicación, polo que os primeiros alumnos deberían poñerse en contacto co profesor na primeira. dez días do semestre no que se imparte a materia, para establecer o calendario mencionado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Solución de problemas	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 C2 C3 C4 C9 C11	Resolución de exercicios prácticos propostos na clase.	50
Proba mixta	A1 A2 A6 A7 A9 A12 B1 C2 C3 C4 C9	Exame teórico-práctico dos contidos da materia.	50

Observacións avaliación

A) NORMAS DE AVALIACIÓN:

1. Condicións de avaliación: Queda prohibido o acceso á aula de exames con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou almacenamento de información.

O/a estudante será cualificado con ?suspense? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

2. Identificación do alumno: O alumno deberá acreditar a súa identidade de acordo coa normativa vixente.

B) TIPOS DE CALIFICACIÓN:

1. Cualificación non presentada: Correspóndelle ao alumno, cando só participe en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% da cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

2. Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Salvo as datas aprobadas pola Xunta de Facultade para a proba obxectiva final, acordarase un calendario específico de datas compatibles ao comezo do curso para a restantes probas.coa súa dedicación polo que é obrigatorio que se poña en contacto co profesor nos 10 primeiros días do cuadrimestre

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

1. Primeira oportunidade: 50% avaliación continua e 50% proba mixta sobre todo o contido da materia no período oficial de exames que segue ao final das clases cuadrimestres. A proba mixta é obrigatoria e deberá superarse un mínimo en cada unha das partes que compoñen o material.

2. Segunda oportunidade: prevalecerá a nota máis alta entre a nota obtida no exame final de 2a oportunidade e a media de ponderación do devandito exame coa nota de avaliación continua obtida durante o cuadrimestre.

3. Convocatoria avanzada: As condicións de avaliación da oportunidade avanzada (art. 19 das Normas de Avaliación, Revisión e Reclamacións de Títulos de Estudos Grao e Mestrados Universitarios) serán específicas desta oportunidade. Esta avaliarase mediante unha proba mixta oral e/ou escrita que avalía todos os contidos e competencias da materia e que suporá o 100% da nota final.

Outras observacións da avaliación continua:

A solución de problemas pode realizarse durante o desenvolvemento das clases e sen necesidade de aviso previo. Todo isto require dunha asistencia activa e participativa por parte do alumno ademais do estudo actualizado do material achegado, de xeito que o profesorado poderá valorar aspectos como: a asistencia a clase e as intervencións orais e escritas do alumnado.

Para efectos de avaliación, a ponderación de cada parte da materia, tanto na avaliación continua como na proba final, corresponderá á porcentaxe de horas lectivas de cada parte.

A efectos de avaliación, a ponderación de cada parte da materia, tanto na avaliación continua como na proba final, corresponderase coa porcentaxe de horas de docencia de cada parte. Sen prexuízo doutras probas de avaliación que se poidan realizar de maneira continuada, para a avaliación continua de cada parte, o profesor poderá realizar unha proba final, que terá lugar inmediatamente despois de terminar de impartir o temario da devandita parte. Alternativamente, poderase programar un exame parcial liberatorio ao termo da impartición das dúas primeiras partes da materia.

Bibliografía básica	- Pérez Ramírez, Jorge (Coordinador) (2018). Banca y Seguros. Capital y Contabilidad. Madrid: Marcial Pons - España. Legislación (2016). Real Decreto 1491/2011, de 24 de octubre, por el que se aprueban las normas de adaptación del Plan General de Contabilidad a las entidades sin fines lucrativos y el modelo de plan de actuación de las . - ROMANO APARICIO, Javier (2018). Manual Contable de entidades no lucrativas.. Madrid: CEF (3ª edición) - España. Legislación (2010). Orden EHA/1037/2010, de 13 de abril, por la que se aprueba el Plan General de Contabilidad Pública. https://www.boe.es/buscar/pdf/2010/BOE-A-2010-6710-consolidado.pdf. - España, Legislación (2013). Instrucciones de Contabilidad de la Administración Local 2013 https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2013-10268 https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-10269. - Trigueros Pina, José A. (Coordinador) (2018). Concurso de acreedores. Aspectos prácticos de contabilidad y valoración. Francis Lefebvre - Aznar Giner, Eduardo (Coordinador) (2021). La Contabilidad y los Impuestos en el concurso de acreedores. Tirant Lo Blanch - Gómez Martín, Fernando (2009). PROBLEMÁTICA CONTABLE, TRIBUTARIA Y DE LA TGSS, EN SEDE CONCURSAL. Tirant Lo Blanch - España, Legislación (2013). Resolución de 18 de octubre de 2013, del Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas, sobre el marco de información financiera cuando no resulta adecuada la aplicación del principio de empresa en. https://www.boe.es/boe/dias/2013/10/25/pdfs/BOE-A-2013-11162.pdf - España, legislación (2020). Real Decreto Legislativo 1/2020, de 5 de mayo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Concursal.. https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-4859&p=20211103&tn=1#a4-15 DIRECCIONES DE INTERNET RELEVANTES: http://www.icac.meh.es http://www.cnmv.es http://www.aeca.es
Bibliografía complementaria	- PÉREZ RAMÍREZ, Jorge (2009). Banca y contabilidad. Historia, instituciones, riesgos y normas internacionales IFRS. Madrid. Marcial Pons - Fernández González, Fernando Javier. (2008). Contabilidad especial : (UTE, AIE, CB, cooperativas, concurso y otros sujetos contables). Madrid: CEF - ROMANO APARICIO, Javier (2013). Manual Contable de entidades no lucrativas. Madrid. CEF - Labeaga Azcona, Jose Maria; Gutiérrez Gilsanz, Ignacio (Dirección) (2011). Manual de contabilidad pública: Plan General de Contabilidad Pública 2010. Instituto de Estudios Fiscales (IEF) - Lourdes Torres Pradas, Vicente Pina Martínez (2014). Manual de contabilidad pública. Adaptado al Plan de Cuentas de la Administración local. Madrid: CEF (7ª Edición)

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Contabilidade Superior I/611506004

Normas Internacionais de Información Financeira/611506005

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Contabilidade Superior II/611506007

Materias que continúan o temario

Observacións

1.- Débese facer un uso sostible dos recursos co fin de evitar impactos negativos sobre o medio natural.2.- O comportamento persoal e profesional debe guiarse por principios éticos.3.- Terase en conta na medida do posible a perspectiva de xénero.4.- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e promover valores de respecto e igualdade.5.- Se se detectan situacións de discriminación por razón de xénero, propóranse actuacións e medidas para corrixislas.6.- Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais experimente dificultades para acceder a unha vida universitaria adecuada, igualitaria e beneficiosa.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías